

Aan het College van B & W gemeente Ouder-Amstel, t.a.v. mw. J. de Maa,
Wethouder Sociaal Domein en Milieu & Duurzaamheid
Postbus 35
1190 AA Ouderkerk aan de Amstel

Betreft: Reactie Adviesraad Sociaal Domein Ouder-Amstel op:
Concept Uitgangspuntennotitie DUO-gemeenten Aanbesteding individuele begeleiding,
dagbesteding (inclusief vervoer) en logeeropvang

Ouder-Amstel, d.d. 11-04-2023

Geacht College,

Hierbij doen wij u ons advies toekomen met betrekking tot het concept van de
"Uitgangspuntennotitie DUO-gemeenten voor de aanbesteding van individuele begeleiding,
dagbesteding (inclusief vervoer) en logeeropvang".

Wij willen u allereerst onze waardering overbrengen dat u ons tijdig in de gelegenheid heeft
gesteld een reactie op te stellen. Wij ontvingen het concept per mail op woensdag 8 maart
met het verzoek om voor 28 april te reageren.

Na het doornemen van het concept hebben wij de volgende opmerkingen/vragen.

-Het baart ons zorgen dat er niets opgenomen is over (ecologische) duurzaamheid in de
uitgangspuntennotitie. Het gaat hier immers om zorg en ook voor de gemeenten is een rol
weggelegd bij de Green Deal Duurzame zorg. Zeker gezien de looptijd van de contractering
van partijen kunnen hierin substantiële stappen gemaakt worden. Wel dient er op gelet te
worden dat de aanbieders serieus werk maken van verduurzaming (geen "greenwashing").
Wij willen u nadrukkelijk adviseren om dit op te nemen als een van de uitgangspunten in de
notitie en ook in het programma van eisen (PvE) bij de aanbesteding hier een prominente
plaats aan te geven. Zie voor een uitgebreide toelichting de bijlage van deze brief.

-Hoe gaat u om met de continuïteit van zorg bij een nieuwe aanbesteding? Vooral bij mensen
met een verstandelijke beperking met gedragsproblemen, mensen met niet-aangeboren
hersensletsel of met een psychiatrische aandoening zoals autisme of een chronische ernstige
angststoornis is bekend dat vaste begeleiding (persoonsgericht maatwerk) van belang is voor
een goed functioneren. Hoe wordt voorkomen bij elke aanbesteding opnieuw een
vertrouwensband moet worden opgebouwd met een nieuwe zorgaanbieder?

-De implementatieperiode voor de nieuwe contracten is van 18 oktober tot en met 31
december 2023. Het is zeer wenselijk dat in de voorwaarden met een nieuwe zorgaanbieder
wordt opgenomen dat tijdig een warme overdracht plaatsvindt per cliënt en zijn/haar direct
betrokkenen. Dit geldt ook voor de mensen die met hun dagbesteding naar een andere locatie
moeten.

-Puntsgewijs:

2. Vertrouwen in professionals

Bij a. staat "Binnen de geldigheidsduur van de indicatie mag de aanbieder zelf de intensiteit van de uren en dagdelen van begeleiding en dagbesteding bepalen". Gebeurt dit in samenspraak met de zorgvrager? Verder staat niet vermeld of er een evaluatie moet plaatsvinden, in wat voor vorm en hoe vaak.

Bij b. adviseren wij u om de middelste zin aan te vullen als volgt of op soortgelijke wijze: "Indien de gemeente akkoord gaat wordt de indicatie aangepast *en een nieuw toekenningsbesluit gestuurd*". Immers kan anders de zorgaanbieder de hogere kosten van de zwaardere (nieuwe) zorg niet declareren en worden de facturen (door het geautomatiseerd declaratiesysteem) geweigerd. Dit geeft meer werk voor zowel zorgaanbieder als gemeente.

3. Efficiënte en effectieve inzet van middelen

U geeft aan het van belang te vinden dat indien nodig lichtere vormen van ondersteuning ingezet kunnen worden, zonder dat de cliënt inlevert op zorgcontinuïteit. Wij vragen ons af of dat andersom ook niet het geval zou moeten zijn, ofwel dat een opdrachtnemer wordt gecontracteerd die ook zwaardere intensiteit kan inzetten, zo dat de cliënt de vertrouwde zorgverlener kan behouden wanneer de benodigde zorg toeneemt. Voor de groep bij wie de zorg toeneemt is immers zorgcontinuïteit evenzeer, wellicht zelfs meer, van belang. Kunt u aangeven wat de reden is dat u dit niet benoemt?

Hoe wordt de overgang van intensiviteit geëvalueerd wordt en wat is de rol van zorgvrager zelf?

4. Hoe gaat de gemeente maatwerk en innovatie inzetten, zijn hier al ideeën over?

6. Individuele begeleiding

Naar aanleiding van: PGB begeleiding

In de uitzending van 18 maart 2023 van EenVandaag werd gemeld dat een 30-tal gemeenten de tarieven voor onder andere Begeleiding hebben verlaagd en daardoor cliënten in de problemen kunnen komen wanneer zij zelfstandig contracten hebben met zorgaanbieders, met prijsafspraken die niet zomaar aangepast kunnen worden, waardoor hun zorg in gevaar komt. Speelt deze verlaging ook in Ouder-Amstel en zo ja waaruit blijkt dan hoe de tarieven worden verlaagd?

7. Dagbesteding.

In de Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning Ouder-Amstel 2023 staat als laatste zin bij artikel 4.1.2. " Vervoer naar dagbesteding wordt uitgevoerd door, of is de verantwoordelijkheid van, de aanbieder van de dagbesteding."

Onder 7 b. van de uitgangspunten staat "Mocht een voorziening toch op afstand van de inwoners staan, zorgt de gemeente voor goede bereikbaarheid door een goede vervoersvoorziening." Moet dat niet worden, in het licht van 4.1.2., iets dergelijks als "Mocht een voorziening toch op afstand van de inwoners staan, dan draagt de zorgaanbieder in beginsel de verantwoordelijkheid voor het vervoer. Wanneer dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor goede bereikbaarheid door een goede vervoersvoorziening "

Immers zullen grotere zorgaanbieders vaak wel, en kleinere zorgaanbieders soms niet vervoer kunnen aanbieden, en zoals ook bij 7 c. benoemd speelt de krappe arbeidsmarkt ook een rol. Bij 7.c geeft u aan: "In het PvE nemen wij de mogelijkheid op om het vervoer in de loop van de overeenkomst anders in te regelen."

Wij geven u ter overweging om hiervoor dan de gecontracteerde Wmo-vervoerder voor Regiotaxi en Leerlingenvervoer in te schakelen, al dan niet via een afzonderlijk contract (zo dat de cliënt geen onnodige "omrijdtijd" heeft en op vaste tijden gehaald en gebracht wordt). Ook willen wij u adviseren om bij het ontbreken van passende vervoersopties als alternatief voor cliënten vanaf 12 jaar de mogelijkheid van een PGB of een financiële tegemoetkoming te overwegen, waarmee ouders/verzorgers/familie de cliënt kunnen vervoeren naar/van de dagbesteding. Artikel 6.2.5 en artikel 9.1.1 van de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Ouder-Amstel 2023 lijken hiervoor ruimte te bieden.

8. Waarom wordt hier opeens over maatwerkvoorzieningen gesproken en wat betekent deze op zich bekende term hier? Wordt er bijvoorbeeld begeleiding licht/middel/zwaar mee bedoeld en is het dan niet beter om dat ook zo te noemen? Of wordt iets anders bedoeld?

9. Verwervingsvorm en gunningscriteria

Er wordt over gesproken dat "alle" aanbieders gecontracteerd worden. Wat wordt hiermee bedoeld? Is er geen grens aan de hoeveelheid aanbieders die de gemeente contracteert? Een ruim aanbod juichen wij toe zodat de cliënt veel keus heeft om passende zorg te krijgen. Maar een grote wirwar aan zorgaanbieders lijkt duur in administratieve lasten en tijdrovend wat betreft controle voor de gemeente.

Wij vernemen graag uw visie op onze reactie en hopen hiermee een bijdrage te hebben geleverd aan de voorbereiding van de aanbesteding.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Ouder-Amstel

Annelies van Eekeren, voorzitter

Bijlage:

De zorgsector is verantwoordelijk voor circa 7 % van de totale CO2 uitstoot van Nederland, 13% van het grondstofgebruik en 4% van het afval, zie <https://www.rivm.nl/nieuws/nieuwe-rekenmethode-toont-milieueffecten-van-zorgsector> en <https://www.rivm.nl/publicaties/effect-van-nederlandse-zorg-op-milieu-methode-voor-milieuvoetafdruk-en-voorbeelden-voor>. Vrijwel alle partijen zijn dan ook intensief aan de slag gegaan om ecologische verduurzaming teweeg te brengen in alle zorgsectoren, zie bijvoorbeeld <https://www.groenezorgalliantie.nl/> .

In de Green Deal Duurzame Zorg staan afspraken om de zorgsector duurzamer te maken, zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-zorg/meer-duurzaamheid-in-de-zorg>. De afspraken voor gemeenten zijn vastgelegd in de Green Deal 226 "Duurzame zorg voor een gezonde toekomst" : https://www.greendeals.nl/sites/default/files/2019-05/Deal%20tekst%20GreenDeal%20226%20Duurzame%20zorg%20voor%20gezonde%20toekomst_0.pdf

Artikel 13: Inzet en acties VNG

- a. De VNG spant zich in voor de duurzaamheidsdoelstellingen op de thema's energieverbruik en CO₂-emissie, circulair werken, medicijnresten uit het afvalwater en gezond makende leef- en verblijfsomgeving.
- b. De VNG zal zich in het kader van de Green Deal inzetten op: het bevorderen van kennisontwikkeling en ondersteunen van kennisdeling; samen met aanbieders van zorg en ondersteuning en zorgverzekeraars werken aan de zorg op de juiste plek o.a. door het stimuleren van e-health en zorg en ondersteuning dichtbij huis; circulair gebruik en duurzame inkoop stimuleren door daar met Brancheorganisaties en producenten van hulpmiddelen afspraken over te maken.

Artikel 18: Inzet en acties Gemeenten

- a. Gemeenten houden bij hun beleid voor ruimtelijke ordening, planontwikkeling en vergunningverlening rekening met gezondheid makende mogelijkheden van de leefomgeving en betrekken waar nodig de zorgsector bij de ontwikkeling hiervan.
- b. Gemeenten betrekken de zorgsector bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun beleid op aardgasvrij, CO₂-reductie en circulair.

Zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-zorg/meer-duurzaamheid-in-de-zorg>
Een flink deel van de overkoepelende afspraken in de Green Deal duurzame zorg kunnen geëffectueerd worden met en in de producten individuele begeleiding, dagbesteding (inclusief vervoer) en logeeropvang, bijvoorbeeld:

- Gezondheid bevorderen van patiënten, cliënten en medewerkers op het gebied van voeding, omgeving en leefstijl. Om de fysieke en mentale gezondheid van mensen te verbeteren, is afgesproken dat zorgorganisaties en de overheid gezondere, plantaardige en duurzamere voeding voor patiënten, cliënten en zorgmedewerkers stimuleren.
- Zorgorganisaties houden bij (nieuwe) gebouwen, vervoer en inkoop rekening met energiebesparing en met het gebruik van duurzame energie.
- Duurzaam en circulair inkoopbeleid, waar mogelijk gebruik van herbruikbare producten en diensten, en vermindering verbruik van incontinentiemateriaal.

Als het gaat om creatieve bezigheden of vervangende arbeid kan gedacht worden aan het gebruik van milieuvriendelijke materialen of helpen in een kringloopwinkel.

Bij gebruik van incontinentiemateriaal kan gedacht worden aan duurzame versies met FSC keurmerk, EU Ecolabel en/of Nordic Swan Ecolabel.

Als het gaat om werken in de groenvoorziening kan gedacht worden aan milieubevorderende activiteiten die voldoen aan het keurmerk Add-on Kleurkeur, zoals bijvoorbeeld helpen bij de aanleg van groenstroken die de natuurlijke biodiversiteit van planten en insecten herstellen.

Dit kan bovendien een boost geven aan de zingeving bij mensen met een licht verstandelijke beperking, psychiatrische problematiek of NAH. Hoe bijzonder is het om bij te dragen aan herstel van de natuur (die in zichzelf een bewezen helende werking heeft bij psychische aandoeningen, zie bijvoorbeeld <https://www.ivn.nl/aanbod/groene-ggz/>) en te werken aan een goede toekomst voor volgende generaties; iets om oprecht trots over te mogen zijn.

Zie voor inspiratie bijvoorbeeld <https://www.rivm.nl/duurzamezorg/onderzoek#wat-werkt-dossiers>